

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 jutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadst. — Val dopisni naj se pošilja uredništvu lista. Nepriljubljena pisma se ne sprejemajo in rokopi si ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge s omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto K 24.—
Za pol leta 12.—
Za tri mesece 6.—
za nedeljsko izdajo za celo leto 520
za pol leta 260

Austrijsko uradno poročilo.

DUNAJ, 21. (Kor.) Uradno se razglša: 21. februarja 1917.

Vzhodno in jugovzhodno bojišče. — Nobenih posebnih dogodkov. Italijansko bojišče. — Topovski boj na primorski fronti je bil popoldne zopet jako živahen. Pončji je metal sovražni zrakoplov brez vsakega uspeha bombe na naše kraške postojanke in na nekatere vasi. V Judikarijah so naše strojne sovražno letalo; voditelj je mrtev, opazovalec težko ranjen. Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 21. (Kor.) Veliki glavni stan, 21. februarja 1917.

Zapadno bojišče. — V sled meglega vremena in deževja je bilo bojno delovanje zmerno. Jugovzhodno Yperna in na obeh straneh prekopa La Bassee so se ponesrečili izvidni sunki Angležev, pri Flirey med Mozo in Mozelo pa delni napadi Francozov. Pri osvojitvi oporišča južno Le Transloy dne 19. februarja smo ujeli 2 oficirja in 26 Angležev in uplenili 5 strojnih pušk.

Vzhodno bojišče. — V posamičnih odsekih fronte, posebno v Gozdnatih Karpatih in na obeh straneh otloške doline, topovski ogenj in predstražni boji. Macedonska fronta. — Živahnemu ognju med Vardarjem in Dojranskim jezerom so sledili zvečer sunki angleških oddelkov, ki so bili odbiti.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

Bolgarsko uradno poročilo.

SOFIJA, 20. (Kor.) Generalni štab javlja: Macedonska fronta: Med Vardarjem in Dojranskim jezerom precej živahno topovsko delovanje. Ob 8 zvečer se je razvil sovražni topovski ogenj južno Stojakova v bobnaški oganj, ki je trajal približno eno uro. Na ostali fronti slab topovski ogenj. V dolini Vardarja živahno letalsko delovanje. — Rumunska fronta: Vzhodno Tulceje slaboten pehotni, topovski in strojniški oganj na obeh straneh rokava Sv. Jurija.

SOFIJA, 21. (Kor.) Generalni štab javlja: Macedonska fronta: Med Vardarjem in Dojranskim jezerom živahen topovski oganj, ki je bil o polnoči posebno močan okrog Mačkova, kjer so poizkušale sovražne čete prodoriti, a so bile zadržane po našem ognju. Na ostali fronti slab topovski delovanje. Ob južnem vzhodju Belasice in v nižini Sereša smo razpršili sovražne patrulje. Sovražno letalo je brez uspeha metalo bombe na kolodvor v Okšarju. — Rumunska fronta: Vzhodno Tulceje na obeh straneh rokava Sv. Jurija pehotni oganj in streljanje s strojnimi puškami.

Turško uradno poročilo.

CARIGRAD, 20. (Kor.) Iz glavnega stanja se poroča: Fronta ob Tigrisu: Dne 19. t. m. je sovražni srdito obstreljeval našo fronto pri Fellahie. — Sinajska fronta: Dne 15. februarja je bilo eno sovražno letalo prisiljeno, da je pristalo za našimi črtami. Sovražno letalo je zgorelo, voditelj je bil ujet.

Sovražna uradna poročila.

Italijansko poročilo.
19. februarja 1917. — Na asijski planoti je vdrl oddelek sovražnika po snežnih galerijah v enega naših jarkov pri Casetti Zebio Casterile. Bil je potem po hudem boju odbit in je ostavil v naših rokah več ujetnikov. Kolodvor v Trbižu je bil zopet cilj učinkovitih streljav. Na ostali fronti topovski boj. V ozemlju vzhodno Gorice in na Krasu je bil topovski boj močnejši.

Uspehi nemških podvodnikov.
KRISTIANIJA, 20. (Kor.) Ministrstvo za vnanje stvari je dobilo poročilo, glasom katerega je bilo torpediranih 5 parnikov skupno 7175 ton.

LONDON, 20. (Kor.) Lloydova agencija poroča: Jadrnice »Terreneuve«, »Majola« in »Derovska« so bile potopljene.

Odgovor Wilsona na noto Carranze.
WASHINGTON, 20. (Kor.) Državni tajnik Lansing je odgovoril na noto Carranze, predsednika mehiške republike, glede ustavitve municijskega izvoza iz Amerike s tem, da je samo potrdil sprejem poročila.

Štetje inozemcev v Ameriki.

LONDON, 20. (Kor.) »Daily Telegraph« poroča iz Newyorka: Kongres bo rešil ta teden zakonski načrt, glasom katerega bodo morali vsi inozemci v Združenih državah naznaniti svoje ime in poklic in izjaviti, ali se hočejo naturalizirati ali ne. Inozemci bodo morali oddati svoje fotografije v poštenem uradu kraja, kjer se nahajajo.

Gerard pri Poincareju.

PARIZ, 20. (Kor.) Bivši ameriški veleposlanik v Berlinu Gerard je bil sprejet v ponedeljek popoldne od predsednika Poincareja. Gerard odpotuje v torek zvečer na Španjko.

Odpust ogrske in honvedskega ministra.

BUDIMPEŠTA, 20. (Kor.) Uradni list objavlja lastnoročno pismo glede odpusta gen. polk. Hazajja z mesta ogrskega honvedskega ministra, njegov sprejem v aktivno vojaško službeno razmerje in imenovanje Szurmajja za honvedskega ministra. V lastnoročnem pismu baronu Hazajju je izrekel vladar odstopišnemu ministru vnovič svoje priznanje za njegovo odlično službovanje v mirnem in vojnem času.

Nemški državni zbor.

BEROLIN, 21. (Kor.) Glavni odsek državnega zbora se je danes popoldne zopet sestel. Državni tajnik za vnanje stvari dr. Zimmermann je podal pred prehodom na dnevni red podrobna zaupna poročila o razvoju političnega položaja po 21. januarju. Razpravljal je o položaju raznih nevtralnih vlad in obljubil belo knjigo o diplomatskih spisih. Državni tajnik se je pečal pri tej priliki predvsem s položajem, ki je nastal vsled prekinjenja diplomatskih odnosov z Ameriko. Koncem govora je izrazil med odobravanjem odbora trdno nado, da bo s pomočjo podvodnikov mogoče doseči zaželjeni cilj.

Državni tajnik mornariškega urada Capelle je v daljšem, z živahnim odobravanjem pozdravljenem govoru naglašal, da pričakovanja, ki jih je stavila mornarica na neomejeno podvodniško vojno, niso samo izpolnjena, ampak celo prekošana. Vsled sistematičnega prikrivanja angleških izžub je seveda težko objaviti še sedaj zanesljiva števila. Vendar pa zamore, čeprav se mnogo podvodnikov vsled njihovega akcijskega radija in danih navodil še ni vrnilo v domača pristanišča, zagotavljati že sedaj, da rezultat nadkriljuje pričakovanja mornarice in da ni nobenega povišja, da ni se zamoglo računati z izgubo kakavega podvodnika s pričetka neomejene podvodniške vojne. Obdrabne odredbe, o katerih se je toliko razpravljalo po angleškem časopisu in v parlamentu, so v smislu vrnivših se podvodnikov normalne. V Severnem morju takorekoč ni bilo nobenega ladijskega prometa. Nevtralna plovba je očitno popolnoma ustavljena. V splošnem zamore mornarica gledati z največjim zaupanjem v nadaljni razvoj podvodniške vojne. Pričakovanja, ki jih je stavil nanj nemški narod, so v smislu dosežanih rezultatov popolnoma upravičena.

Državni tajnik za notranje stvari dr. Helfferich je opozarjal na močno poslabšanje oskrbovanja Anglije z neobhodnimi potrebščinami in oskrbovanja alirancev decembra 1916 z angleškim premogom. Nazadovanje napram decembru 1915 je znatno večje od povprečnega nazadovanja čez leta 1916 napram 1915. Številke govore, da je preskrbovanje Angležev že na jako nevarni točki. Tiudi z gospodarskega stališča se zamore računati z vso gotovostjo na popolno izpolnitev vseh na podvodnike stavljenih pričakovanj. (Odobranje).

BEROLIN, 21. (Kor.) Razven proračuna za l. 1917 so predloženi državnemu zboru še sledeči zakonski načrti: 1. Dodatek k državnemu proračunu za l. 1916, glasom katerega naj se najame za pokritje enkratnih izdatkov kredit 15 milijard. 2. Zakonski načrt, glasom katerega naj se na podlagi vojnega davčnega zakona določi na korist države 20% pribitek k izrednemu vojnemu davku. 3. S tem spojeni varnostni zakon, glasom katerega morajo posamične osebe pred odhodom v inozemstvo podati davčni oblasti na zahtevo garancije za bodoči vojni davek. 4. Zakonski načrt o nadaljnjem vojnem davku države v znesku 100 milijonov mark. 5. zakonski načrt o proračunu za zaščitna ozemlja, glasom katerega ostanejo za ista določila l. 1914 merodajna tudi za l. 1917.

Turški senat.

CARIGRAD, 20. (Kor.) Senat je razpravljal o privilegijih in davčnih oprostitvah, ki jih je treba dovoliti otomanski narodni banki. Finančni minister Džavid bej je obširno utemeljeval predlog in izvajal med drugim: Zbornici je znano, da pripada privilegij državne banke še Banque Ottomane, katere prvotni angleško-francoski kapital je prišel končno skoro popolnoma v roke Francozov. Banque Ottomane vodita oba komiteja v Parizu in Londonu. Koncesija banke zapade v l. 1923—24 in kakor hitro se to zgodi, se bo razmišljalo o vprašanju, ali naj še obdrži svoj privilegij. Tukajšnja ravnateljica banke sta se ob izbruhu vojne ravnala popolnoma po ukazih iz Pariza in Londona. Po vstopu Turčije v vojno je vlada odpuščala ta dva ravnatelja. Čeprav so kapitalisti banki last sovražnih držav, vendar so poslovni odnosi banke napram vladi korektni. Nato je minister razprav-

ljal o otomanski narodni kreditni banki in izjavil: Po sedanjem položaju banka ni državna banka in tudi nima istih privilegijev kakor Banque Ottomane. Zato pa postane najbrže pozneje državna banka. Njen ravnatelj je Avstrijec. Banka ne bo izdajala nobenih bankovcev, ker je to izključna pravica Banque Ottomane. Zakon je bil sprejet neizmenjeno.

Nadvojvoda Maks pri Enver paši.

CARIGRAD, 20. (Kor.) Nadvojvoda Maks je posetil večeraj popoldne vojnega ministra in podgenaralissima Enver pašo v njegovi hiši ob Bosporu in mu izročil od cesarja Karla podeljeni mu veliki križec sv. Stefana. Nato je inspiciral v Carigradu se nahajajoče avstrijske čete in sprejel poset velikega vezirja. Zvečer je bil pri dinerju na nemškem poslastičstvu.

Demisija portugalske vlade.

MADRID, 20. (Kor.) »Imparzial« poroča iz Viga: Portugalska vlada je odstopila. Predsednik je sprejel demisijo.

Razne politične vesti.

Nemški socijalni demokratje in sklicanje parlamenta. Klub nemških socijaldemokratskih poslancev je glede državnega zbora sklenil soglasno naslednjo resolucijo: »Klub nemških socijaldemokratskih poslancev protestira proti nadaljnjemu trajanju brezustavnega položaja in proti zavlačevanju sklicanja parlamenta. Krivda za to zadeva predvsem Clam-Martiničovo vlado, ki je označila za svoj »visoki cilj, da prokrsti par parlamentu« in zadosti cesarjevemu nalogu za položitev v ustavi določene zaprisege, potem pa tudi merodajne nemške meščanske stranke, »Nationalverband« in krščanske socijalce, ki vedno zopet izjavljajo, da se morajo prej izpolniti določeni predpogoji, a se vztrajno branijo jasno in razločno povedati te predpogoje. Edini pravi predpogoj pa je izjava vseh merodajnih strank, da naj se sklene smotno, obstrukcijo izključijo poslancev. Ta izjava je bila podana, sklicanje parlamenta potemtakem ni samo potrebno, temveč tudi mogoče. Ni nikakršnega povišja, da bi si Avstrija nalagala očitane, da je edina država, v kateri se ne izpolnjujejo ustavne pravice, edina država, v kateri se ljudskemu zastopstvu onemogoča, da bi povzdignilo glas kritike v trenutku, ki je za sedanjost in bodočnost narodov največje važnosti, da, usodepoln. (11 vrst je tu črtala cenzura). Klub nemških socijaldemokratskih poslancev smatra zato za svojo dolžnost, da povzdigne svoj glas v izrecen protest in nalaga odgovornost za nedogledno zavlačevanje sklicanja parlamenta vladi: odgovornost, ki bi se ne zmanjšala stem, če bi njena politika obstojala v tem, da bi se kot ujetnica nemških meščanskih strank mučila z vprašanji, ki se morejo s parlamentom gotovo z velikim trudom rešiti, brez parlamenta pa nikakor. Pogubna beseda o »potrebni predpogoji« za parlamentarno delovanje ne premoti nikogar, ki pozna stvari in ki (cenzurna črta) hoče demokratično politiko ali vsaj politiko na podlagi avstrijske ustave. (Končnih 12 vrst je zopet črtala cenzura). — Predsedništvu kluba se je naložilo, da ta protest sporoči pismeno ministrskemu predsedniku.

Pospesjevanje uvažanja živil v Trstu in na Primorsko.

V zadnjem času se občuti tako v Trstu kakor tudi na Primorskem znatno zmanjšanje uvažanja živil, potom proste trgovine, vsled česar postaja redno preskrbovanje prebivalstva s temi predmeti vedno težavnejše.

Da se zboljšajo te razmere in ukrenejo predvsem koraki, ki bi zamogli po možnosti pospeševati uvažanje tega blaga, se je vršila pod predsedstvom namestnika barona Fries-Skene konferenca, h kateri so bili povabljeni zastopniki vseh interesiranih skupin. Konferenco, ki so se je udeležili tudi člani aprovizacijske komisije, je otvoril namestnik z nagovorom, v katerem je podal pregled čezlega kompleksa aprovizacijskih vprašanj.

Nato se je razvila daljša debata, tekom katere se je podrobno razpravljalo o različnih vzrokih, ki so zlasti v zadnjem času omejevali delovanje tržaških trgovcev in o odredbah, ki jih je treba ukreniti v svrhu poživljenja proste trgovine; pritej priliki se je izkazala kot posebno nujna ustanovitev lastne komisije, ki naj bi obstojala iz trgovsko izkušnenih in sposobnih zastopnikov trgovskega stanu, kakor tudi iz drugih interesentov. Dolžnost te komisije bi bila, da bi podpirala trgovce, ki se pečajo z uvažanjem živil v Trstu in na Primorsko.

Komisija je bila sestavljena sledeče: predsednik veletržec Rikard baron Albori, člani vladni komisar Kreklich, Tulij Benardon, veletržec Vid Rastelli in dr. Garavini. Pisarniške posle bo opravljal pisarniški vodja trgovskega muzeja Ivan Bertolizio.

Dolokrog komisije bo obstojal pred-

vsem v tem, da bo prešturiral od trgovcev nameravane pogodbe in izdajal potrdila o primernosti kupčije, kakovosti blaga, nakupni ceni in nameravanim dobičku etc. Glede onih kupčij, za katere bo izdala komisija potrdila, se bo poskrbelo, da se odstranijo eventualne težkoče, ki bi nastale.

Da pa se omogoči pravična in enakomerna razdelitev s sodelovanjem komisije uvoženega blaga, bodo trgovci, ki bi se posluževali podpore komisije, obvezani, da ponudijo to blago v vsakem posamičnem slučaju pred vsakim nadaljnjim ponudom v nakup aprovizacijski komisiji. Pravico do svobodnega razpolaganja bi imeli le v tem slučaju, ako bi se ponudbe ne poslužila aprovizacijska komisija.

Komisija, ki ima svoj sedež v pisarniških prostorih trgovskega muzeja, je svoje delovanje že pričela in bo uradovala ob delavnikih od 9. dop. do 2. pop. in od 4. do 6. pop.

Stranke zamorejo vložiti svoje prošnje tako ustmeno kakor pismeno.

Tržaška aprovizacija.

Življenjske razmere v Trstu so se zadnje čase začele precej izpreminjati in, žal, ne ravno na bolje. Je pač stvar taka: prihajajo oni meseci, ko tudi v normalnih časih začenejo pohajati živila iz letine prejšnjega leta, a je do pridelkov tekočega leta še nekaj mesecev. Tudi v mirnem času naši državi, vsaj tostranski polovici, niso zadostovala živila lastnega pridelka, in bilo je treba uvoza iz onostranske države polovice in iz inozemstva. Se bolj kot v mirnem, pa se gotovo občuti naraščajoče primanjčevanje živil v pomladanskih mesecih v vojnem času, ko nam je uvoz iz inozemstva zaprt in smo navezani popolnoma na svoje lastne pridelke. Prav posebno pa je prizadet glede živil Trst, mesto, ki nima take okolice, ki bi mogla preživljati mesto s proizvodi svojega kmetijstva, in je bilo vedno glede največjega dela potrebnih živil navezano na dovoz od zunaj, večinoma iz inozemstva in le v manjšem delu iz notranosti države. Trst je danes, kot ostala država, odrezan od dovoza od zunaj, a reči moramo, da je v sedanjem položaju, ko se nahaja že nad polgodro leto takorekoč pred fronto, v precejšnji meri odrezan tudi od ostale države. Naša kraška in goriška fronta stavi, kar je lahko umljivo, velikanske zahteve obstoječim prometnim napravam, zlasti železnici, in tako je tudi umljivo, da se marsikedar znatno zavleče in zakasni dovoz tega ali onega živila za Trst. Letos pa je bilo še nekaj drugega. Huda zima je pritisnila tako nenadoma, da je bil hipoma razvabljen razpoložljiv premog, kar je še prav posebno vplivalo na promet.

Toda tako časno, po prometnih težavah povzročeno pomanjkanje se je čutilo v vseh vojnojočih se državah tekom vseh vojni let, in pomladanski meseci so bili vedno najtežji. Tu je seveda treba zbrati vso dobro voljo, vso potrpežljivost, in stisniti se je treba, da se preide preko teh težav.

V zadnjem času nam daje aprovizacijska komisija moko in druga izdatnejša živila res v znatno skrajni izmeri. Ali kaj hočemo! V resnici teh živil ne primanjkuje, toda aprovizacijska komisija jih pač iz notranosti države ne dobiva tako redno in v tako izdatnih množinah, da bi jih redno vsak teden mogla razdeljevati vsemu prebivalstvu. Prizadeva si pa, kar najbolje zadovoljiti prebivalstvo: če ji vedno ni mogoče, so pač vzrok časno nepremagljive težave. Nekatera živila so tudi za naš Trst nekoliko nenavadna, kot so bile n. pr. kolerabe, ali ljudstvo v Trstu ni izbirčno in se kmalu privadi vsemu. Tudi suhe češnje, osušeni slanki itd., so živila, ki v Trstu niso bila doslej bogve kako v navadi in so tudi razmeroma malo izdatna in poleg tega draga, ali vendar se da pomagati tudi z njimi, samo da se prerije preko najtežavnejših, pomladanskih mesecev.

Pravi radi verjamemo, da so se z ozirom na take hipne razmere morda temu ali onemu, ki gleda morda samo en teden daleč, od onega do drugega razdeljevanja živil aprovizacijske komisije, zdale besede slovenskega zastopnika tržaške poklo-nitvene deputacije pred cesarjem, gosp. Miklavca, da je »z aprovizacijo v Trstu za sedanje resne čase razmeroma še precej dobro«, morda premile, da bi bil g. Miklavce moral govoriti o slabih časih v Trstu, ali kaj podobnega. Mi pa pravimo, da bi bil g. Miklavce, če bi bil govoril drugače, kot je govoril, govoril neresnico, kajti mesec januar je bil v resnici razmeroma še precej dober, a da pridejo potem slabši pomladanski meseci, je znano vsakomur. To ve tako cesar sam, kot vsak drug državljani, in bilo bi popol-

noma brezpomembno, če bi se taka splošna znana stvar poudarjala še prav posebej. V ostalem pa moramo, če hočemo biti pravični priznati tudi odkrito, da je naša tržaška aprovizacijska komisija zlasti z ozirom na izjemni položaj Trsta, mesta, ki samo ne pridelka skoraj nič in je takorekoč pred fronto, poslavila doslej še precej dobro in se ji je tudi posrečilo, da je bolje skrbela za prebivalstvo, kot se pa skrbi marsikje drugje. Tak pomen so tudi predvsem imele navedene besede g. Miklavca pred cesarjem.

In v enakomernem, pravičnem in za vse enako varčnem razdeljevanju živil v splošno težkih pomladanskih mesecih, je gotovo poleg obetajočih se znatnih dovozov iz novozavzetih ozemelj, videl tudi cesar sam ono zboljšanje, za katero je izrekel svoje upanje, govoreč z gosp. Miklavcem. Prepričani smo pa tudi trdno, da je Trst, gotovo najvažnejša točka Avstrije, onemesto, na katero vsi pristojni činitelji zro z največjo skrbnostjo, in da poklicane oblasti redno in točno obveščajo tudi najvišja mesta o življenjskih razmerah v Trstu, z namenom, da se skrbi za Trst in njegovo prebivalstvo z enako, ali rajši še z večjo vno, kot za druge, manj ogrožene in manj potrebne kraje države.

Sicer pa, če hočemo biti odkritosrčni, moramo priznati, da se nam je doslej v Trstu godilo razmeroma enako, ali če preudarimo vse prav, v resnici tudi v marsičem bolje, kot pa marsikje drugje v državi. Ljubljana, Dunaj, Praga so vkljub ugodnejšim prometnim in nabavnim razmeram v marsičem — tam gori je še huda zima, pri nas pa že prihaja pomlad, zelenjava letošnjega pridelka ni več daleč — na slabšem kot pa Trst. Zato si pa tudi upamo trditi, da nam, kakor je rekel g. Miklavce cesarju, za sedanje hude čase gre res še razmeroma dobro. Ne tajimo pa tudi z g. Miklavcem vred, da bosta vsaj prihodnja dva meseca, morila tudi trčie, slabšeji, kot so bili dosedanj. Tu se bo pač treba stisniti, treba bo še bolj varčevati. Ravno tako smo pa tudi prepričani, da bo naša aprovizacijska komisija, kakor je doslej, tudi v bodoče v polni meri vršila svojo dolžnost in po svojih najboljših močeh skušala dobavljati prebivalstvu toliko živil, kolikor mu jih je treba za preživljanje. Želeli bi le, da bi se pri nekaterih živilih nekoliko znižale cene. Tako so n. pr. češnje in slanki odločno predragi, in to tembolj, ker ravno takoj živila, dasi ravno draga, vendar ne zaležejo bogve kaj. Z enim odmerkom češnje se nihče ne nasiti, in vendar stane četrtil kilograma 90 vim., in en slank stane K 136 in težko za dostojne za eno osebo, recimo za večerjo. Toda to le mimogrede. V splošnem pa pravimo ponovno: nismo ravno na najslabšem v Trstu, in zato le še nekoliko več dobre volje in potrpljenja, pa prejememo tudi najtežavnejše pomladanske mesece. Potem pride nova letina in potem pa menda vendar tudi nekaj konec vseh vojnih bridkosti in težav!

Oddaja močnih jedi proti izročilni izkaznici.

Oredba.

c. kr. primorskega namestništva, izdana 16. februarja 1917, št. Pr. A. 1815, s katero se zaukazuje, da se morajo oddajati močnat jedi v gostilnah, točilnah, skupnih kuhinjah, menazah in d. v Trstu in predmestjih samo proti izročilni izkazni c.

Temeljem §§ 16. in 19. ces. odredbe, izdane 11. junija 1916, drž. zak št. 176, se odreduje:

§ 1. Oddaja močnih jedi v gostilnah, točilnicah, skupnih kuhinjah, menazah in d. v Trstu in predmestjih se sme vršiti samo proti izročilni izkaznici za kruh in moko.

§ 2. Za močnat jed je smatral vsako jed, ki je napravljena v pretežnem delu iz žlahne moke ali iz močnih surogatov in ki se uporablja kot jed za se ali kot priloga. Izvzete so vkuhe za juho (suppenelagen) v dosedaj navadni odmeri.

§ 3. Za vsako porčijo take močnat jedi (priloge) se mora zahtevati ena polovica odrezka izkaznice za moko; za one osebe, ki imajo izkaznice samo za kruh, se odzame ena polovica odrezka izkaznice za kruh.

§ 4. Gostilničarji in voditelji točilnic, skupnih in vojnih kuhinj, menaz in dr. so obvezani sprejemati pri oddaji ene porcije močnat jedi (priloge) dotično polovico odrezka izkaznice.

§ 5. Namestništvo si pridruže pravico, izjemoma na utemeljeno prošnjo dovoljevati skupnim in vojnim kuhinjam poseben način sprejemanja odrezkov (pri s g njih naročil h itd.).

§ 6. C. kr. namstništveni svornik v Trstu kaznuje kršitve te odredbe z globo do 20/0 kron ali z zaporom do 3 mesecev, pri obteževalnih okoliščinah z globo do 500/0 kron ali z zap. rom do 6 mesecev.

§ 7. Ta odredba se uveljvja takoj.

C. kr. namestnik:

Dr. baron Fries-Skene l. r.

Domače vesti.

Določbe za prodajo petroleja na drobno. C. kr. namestništveni svetnik, edini nad, odkoder smo doslej dobivali uradne odredbe redno v slovenskem jeziku, nam je poslal s slovenskim dopisom naslednjo odredbo v italijanskem. Odredba se glasi: Petrolej, ki se izroči trgovcem za prodajo na drobno, je določen izključno le za prebivalstvo mesta in se ne sme prodajati v večjih množinah kot po 1 liter skupaj. Vsak prodajalec mora natančno nadzirati porabo svojih odjemalcev, da se odpravi zloraba, ki se je kazala doslej in je bila glavni vzrok pomanjkanja petroleja. Predvsem je treba zadovoljiti potrebnejše kupce, ki nimajo električne luči ali plina. Prepovedana je prodaja petroleja za kurjavo in odreči se mora prodaja ljudem, ki prihajajo iz krajev izven mesta, kakor tudi ni dovoljeno prihranjevati kakršnihkoli množin ali dajati petroleja v zameno za druge stvari. Oddajati se mora petrolej kupcem vsem enako in pravično, brez prednaročil in v razmerju z razpoložljivo množino. Kdor ima še petroleja v zalogi, ne sme razstaviti tablice z napisom »Petrolej je posel«, »Petroleja ni več« ali kaj podobnega. C. in kr. poveljstvo 5. armade je s poveljem št. 1215, izdanim 9. t. m., prepovedalo vojaštvu nakupovanje petroleja na drobno v mestu Trstu, da ne bi bilo tako prikrajšano meščanstvo. Zato je treba vojaške, ki bi hoteli kupovati petrolej v sodih ali na drobno, pošiljati v Tržaško čistilnico mineralnega olja, ul. Vienna št. 15, kjer dobe petroleja, ne da bi bilo prikrajšano meščanstvo. — Te določbe so se izdale v korist splošnosti in prodajalcev samih. Kdor se jim ne bo pokoril ali bo dal povoda upravičenim pritožbam, se ne izključi samo iz seznama prodajalcev, ki so upravičeni za prodajo petroleja, temveč si pridržuje oblast proti njim najstrožje postopanje. Občinstvo se pozivlje, da pomaga oblasti izpolnjevati njeno dolžnost s tem, da samo nadzoruje prodajo petroleja in naznanja namestništvu svetniku zlorabe, ki bi se pojavljale. Te določbe morajo biti v prodajalnah, kjer se prodaja petrolej, izobešene na vidnem kraju.

Oves za seme. Cesarski komisar razglasi: Občina je prejela neko množino ovs, da ga razdeli med poljedelce za seme. Interesenti, ki stanujejo v mestu in spodnji okolici, naj se obrnejo na svoje okrajne načelnike, da jim izdajo potrdilo, da v resnici potrebujejo toliko ovs, kolikor ga žele dobiti, in naj se nato zglase na mestnem magistratu (odd. VII., IV. n.istr., magistratna palača), kjer dobe nakaznico za dotično množino ovs. Poljedelci iz gornje okolice dobe potrdila pri vaških načelnikih in naj se potem tudi zglase na magistratu. Po oves za seme je treba priti zadnji čas do 8. marca

1917; poljedelci se torej opozarjajo v lastnem interesu, da priklejo ponj čim prej.

Sozaljje Istre na smrti velikega admirala Antona Hausa. Vsled nenadomestljive izgube njeg. ekselence velikega admirala Antona Hausa, po katerem iskreno žaluje vse prebivalstvo Istre, je deželna upravna komisija mejne grofije Istre izrazila v imenu dežele najživejšo sočutje c. in kr. oddelku za mornarico na Dunaju in je istočasno določila svoto 300 K za vdovski in sirotinski zaklad c. in kr. vojne mornarice.

Predsednik: Lasciac.

Za spomladansko obdelovanje polja v Istri. Deželna upravna komisija mejne grofije Istre je razposlala občinam po deželi: Ko se bliža spomladanska doba, se približuje tudi čas, ko začenjajo poljska dela. Polja, ki bi bila sicer ostala neobdelana, so v prejšnjem letu obdelovali vojaški delavci po nalogu vojaških oblasti v deželi. Te oblasti so tudi v tem letu pripravljene iti v tem pogledu posestnikom zemlje na roko. Ali, ker je število osebja, ki je v tem pogledu na razpolago, jako omejeno, bo ta pomoč — na žalost — dana samo v omejeni meri. Ker se od druge strani ni nadejati nikake pomoči, treba delavce za obdelovanje polja najti v občinah. Za poljska dela naj se porabijo vsi mladiči in deklice od 14—18 let brez oziroma na njihov socialni položaj. Šolske oblasti so že sklenile, da se obisk šole olajša in bo pouk skrčen na pol dneva. Vsi županje se pozivlje, da osebno nadzorujejo izvrševanje odredb, izdanih po oblasti glede porabe delavskih sil pri obdelovanju zemljišč, se smatrajo za nepravilno, da se poljska dela izvrše v čim večjem obsegu.

Predsednik: Lasciac.

Uporabljanje najnostnih znamk na tiskovinah v inozemstvu razven Nemčije. Najnostne znamke po 2 v. in 5 v. na časopisnih pošiljkah v inozemstvo razven Nemčije so neveljavne. Take pošiljke, ki so opremljene samo z eno ali več najnostnih znamk, se torej smatrajo za nepravilne in se ne odpremljajo dalje. Nasprotno se take pošiljke, na katerih se nahajajo razven najnostnih znamk tudi nezadostne pisemske znamke, smatrajo za deloma frankovane.

Opomin davkoplačevalcem po Istri. Deželna upravna komisija mejne grofije Istre je razposlala občinam: Sklicevaje se na okrožnico z dne 7. januarja 1917., št. 210. se občina pozivlja, naj na novo opominja nemarne davkoplačevalce na njihovo dolžnost, da takoj plačajo zaostale davke, ker bi bila sicer ta komisija prisiljena, da v pokritje stroškov deželne uprave poveča davke in da v zagotovitev poplačila zaostalih davkov nvede eksekucijo, vključno z živili se na neprimične davkoplačevalce, ki, da si imajo potrebna denarna

sredstva, nočejo zadostiti dolžnosti, ki bi jo morali izpolniti kot pošteni državljani.

Predsednik: Lasciac.

Izplačevanje odškodnin za oddane kovinske predmete. Apsgrafični urad bo danes, 22. t. m., med 3 pop. in 7 zvečer izplačeval odškodnine za kovinske predmete, oddane komisiji št. 5. pri Sv. Jakobu, in sicer prot. izročitvenim potrdilom št. 1. do 250. Nadaljuje se tudi izplačevanje že likvidiranih, ali dosedaj še ne dvignjenih zneskov za kovinske predmete, oddane komisiji št. 1., 2. 4. in 6.

Razpis štipendije. Za šolsko leto 1916/17 je podeliti dve štipendiji po K 210 ustanove »Don Giacomo Tscherne«. Štipendiji se podelite dvema dijakoma, ki odgovarjata vsem stavljenim pogojem. Natančnejša pojasnila o pogojih se dobe na mestnem magistratu, kamor je do 15. marca t. l. vložiti tudi s potrebnimi dokumenti opremljene prošnje.

Zaplenjeno imetje. Tržaško deželno sodišče je izreкло zaplenbo imetja za naslednje osebe in sicer: Marij Picotti, rojen l. 1887. v Trstu, pristojen v Trstu, bivši gimnazijski profesor v Trstu, sedaj odsoten, ker obstoji utemeljen sum, da je zakrivil zločin proti volji moči države v smislu § 327. voj. kaz. zak.; Avgust Trojan, roj. l. 1889 v Gradežu in tja pristojen, mizar, najom. rez. podlovec lov. bat. št. 20, ker obstoji utemeljen sum, da je zagrešil zločin v smislu §§ 334 c, 341 a voj. kaz. zak. oziroma §§ 58 c, 65 a k. z.; Risto Kisiu, rojen l. 1884. v Novemselu, okraj Brogojna, v Bosni, pravoslavne vere, kmetovalec pešec bos. herc. pešpolka št. 1, ker obstoji utemeljen sum, da je zakrivil zločin ubega k sovražniku v smislu § 183. voj. kaz. zak.

Nemško ope etno gledališče („Eden“). Z novim kapelnikom g. Palmom in pop. njem orkestrom je nemška operetna družba dala snoci prvkrat Leharjevega „Grofa Luksemburškega“ z gcama. Hermovo in Loibnerjevo ter gg. Englom, Svobodo in Reissnerjem v glavnih ulogah. Uprizoritev je bila razmeroma dobra, n kaj točk se je moralo ponavljati, občinstvo je bilo s pohvalo zelo radodarno. Oprema je pač skromna, pač vojno gledališka. Danes, v četrtak, se ponovi „Die Steiner Mädel“, v ravnateljstvu Eckhardtu v glavni ulogi. — Jutri, v petek, se ponovi opereta „Oli o liju-bezn!“. — Da se zadosti ponovno izražnim željam občinstva, se bo v soboto za poizkus vršila popoldanska predstava in se uprizori opereta „Pomladanske sapice“. Začetek ob 4 popoldne. V soboto zvečer se ponovi „Grof Luksemburški“.

Pozdrave družinam, prijateljem in znancem pošiljajo fantje in moške pp. št. 97. 15. stot. vsi živi in zdravi: narejnik, Krašovec Ivan od S. Vida, desetički: Petrič Anton, Planina, Vipava; Pestelj Jakob, Podraga St. Vid; Humar Ernest, Sovodnje; pešci: Marc Alojz, Planina, Vipava; brata Cermelj Jožef in Vincenc iz Kamenj

pri Černičah; Humar Leopold; Testen Stefan iz Svetega pri Grgarju. — Iz Sežane. Mesto venca na krsto in v počestitev spomina pokojne Marije Bekarjeve so darovali sorodniki pokojnice na korist družbe sv. Cirila in Metoda 27 K in istotako toliko na korist invalidov s soške fronte. Darovali so: B. Skok, Josip Bekar in Fr. Bekar po 10 K, Alojz Bekar K 10.20, Jakob Grigorin K 8.18, Fr. Miosnik K 4.14, J. Benko 2 K. Denar se je odpisal dotičnim predsedstvom.

DAROVI.

Za zabavni večer moške podružnice CMD je darovala ga. Dugulnova 4 torte, ne pa kot je bilo objavljeno, samo 1, in ga. Frandoličeva je darovala 1 torto. — K 10, ki jih je dobil kot nagrado od g. Stancija, trgovca v Trstu, daruje M. Pirc moški podružnici CMD v Trstu. Denar je izročen blagajniku.

Jadranska banka. Na izrednem občnem zboru tega zavoda kateri je bil sklican dne 18. t. m. na Dunaju, se je zaključilo povlašiti delniško glavnico od K 8.000.000— na K 12.000.000— z izdajanjem desetisoč novih delnic po kurzu od nom. K 400— po delnici. Podrobnejši podatki se razvidijo iz povabila na subsripcijo, katerega objavljamo v današnji številki.

Pozornost vzbuja v tej številki našega lista od Mat. Dežman insinirani nadomestek za jedilno olje. Ta sicer ne vsebuje oljne masčobe, po okusu se prav nič ne razlikuje od najfinjšega namiznega olja in služi kot zabela za vsakovrstno salate.

ČEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. — Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

MALI OGLASI

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede en računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotina.

Iščem mladicega mladeniča za moje trgovno. Ivan Kriš. Trst, Via San Giovanni 1. Nastop takoj. 941

Kupujem bele čunje po K 1.50, barvane po K 1.50, volnena pokrivala K 4.00, leleni c K 4.50, bombaž K 6.00, nerabno obleko K 2.00, vrv in žaklje. Skladništvo ulica Geppa 16. Nac-on. 943

Trgovina J. Štoka Trst, Molino piccolo 14 sprejme takoj posrednega in pridnega fanta razvažalca proti takojšnji plači.

Ženitvena ponudba. Piloten čevljar, brez vne in nekaj ime j., is e žensko ki je morla postala vdova vsled vojne in ima malo premoženja. Naslov Jakob Oevrk, Laskovava, posta sv. Pavel pri Prebodu pri Celju. 3051

26leten uslužbenec državne železnice želi soproznanja v svrto ženitve s pridnim dekletom od 20—25 let z nekoliko imetjem. — Le resne ponudbe s liko do 20. marca 1917 pod Ove-toča pomlad na l. o. odd. Edinosti. — Anonimna pisma se ne sprejemajo. 945

Kabaret-Varietè MAXIM Trst - Via Stadion 10 - Trst Odprt od 8¹ 2 zvečer naprej Cena: I. vrste K 2. II. vrste K 1.

Gospodinja mnogo prihrani

ako si sama pripravi nadomestek jedilnega olja iz

Morskega Caraghee - mahu,

ki na raznih satatah po okusu popolnoma nadomešča najfinjšo namizno olje in je zdravju zelo prikladen, četudi ne vsebuje oljne masčobe.

Zavitek mahu najfinjšje vrste za 1 liter nadomestnega olja K 1.30, po pošti poslan K 1.50, priporočena pošiljatev stane 25 vin. več. Navodilo za pripravo, ki je popolnoma prosta in brez stroškov, je prid-jana vsakemu zavitku.

Za poskušnjo pošiljam tudi posamezne zavitke proti preplačilu ali povzetju, sicer se pa priporoča več zavitkov zajedno naročiti, da se prihrani nekaj poštne.

Poštna naročila in denarne pošiljatev naj se pošljejo na Mat. Dežman v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6.

JADRANSKA BANKA

Vabilo na subskripcijo.

Glasom zaključka izrednega občnega zbora z dne 18. februarja 1917 in na podlagi § 5 društvenih pravil, poviša se delniška glavnica od K 8,000.000.— na K 12,000.000.— z izdajanjem 10.000.— novih delnic v nominalni vrednosti od K 400.— po komadu.

Glasom zaključka občnega zbora imajo delničarji pravico opcije na to izdanje na način, da dobijo za vsaki prikazani dve stari delnici eno novo po ceni od K 425.— po komadu in 5% obresti na nominalni znesek od 1. januarja 1917 do dneva pojedinega vplačila.

Za neoptirane delnice sprejema banka subskripcijo po kurzu od K 445.— po komadu, 5% obresti na nominalni znesek od 1. januarja 1917 do dneva pojedinega vplačila, ter si pridrži pravico repartitije.

Vplačila se imajo vršiti kakor sledi:

za opcijo delničarjev K 225.— po delnici in 5% obresti od 1. januarja 1917 na dan prijave in K 200.— z odpadajočimi obrestmi dne 15. junija 1917, za subskripcijo neoptiranih delnic K 245.— po delnici in 5% obresti od 1. januarja 1917 na dan prijave in K 200.— z odpadajočimi obrestmi na dan javljenja repartitije.

Podpisovanje se zaključi dne 31. marca 1917.

Delnice nove emisije participirajo na dobičku zaveda za leto 1917.

Vplačani prvi obrok pripada v korist rezervnega zaklada v slučaju da ne bode vplačan točno drugi obrok.

Zneski, vplačani na račun delnic, katere ne bi mogle biti dodeljene nedelnčarjem, bodo vrnjeni supskribentom

Sprejemajo se prijave pri blagajnah Jadranske banke v Trstu, v Ljubljani, Opatiji, Zadru, Šibeniku, Spljetu, Metkoviću, Dubrovniku, Kotoru in na Dunaju, nadalje pri Prvi Hrvatski Štedionici v Zagrebu in vseh njenih podružnicah, pri Hrvatski Centralni banki za Bosnu in Hercegovinu v Sarajevu in njenih podružnicah in pri Srpski Banki v Mustaru.

DUNAJ, dne 18. februarja 1917.

Upravni svet

JADRANSKE BANKE.